

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نگاهی به

ماهیت

انفلاک اسلامی ایران

مؤلف : مرزبان کریم

سرشناسه	کریمی، مرزبان، ۱۳۲۵ -
عنوان و نام پدیدآور	نگاهی به ماهیت انقلاب اسلامی ایران / مؤلف مرزبان کریمی؛ ویراستاران گل نساء بشکار، حسنا کریمی.
مشخصات نشر	تهران: کانون علوم خطیب، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۳۱۶ ص. ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	978-600-6002-73-6
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷
موضوع	Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979
موضوع	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- تأثیر
موضوع	Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979 -- Influence
رده بندی کنگره	DSR155۳/۵۴ن ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۹۵۵/۸۳
شماره کتابخانه ملی	۵۴۸۳۹۷۰

نگاهی به ماهیت انقلاب اسلامی ایران

مرزبان کریمی

ویراستاران: گل نساء بشکار - حسنا کریمی

ناشر: کانون علوم خطیب

حروفچینی: مرکز

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

شابک: ۶ - ۷۳ - ۶۰۰۲ - ۶۰۰ - ۹۷۸ - 600 - 6002 - 73 - 6 ISBN

مرکز پخش:

تهران، خیابان انقلاب، خیابان دوازده فروردین، شهدای ژاندارمری شرقی

پلاک ۷۰، واحد ۲، انتشارات کانون علوم خطیب

همراه: ۰۹۱۲ ۳۸۶ ۷۹۹۰

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص مؤلف است.

کپی برداری بدون ذکر منبع شرعاً جایز نیست.

فهرست مطالب

مقدمه ۱۱

چهل سالگی انقلاب اسلامی ایران در بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله) ۱۷

تبیین مراحل پنج‌گانه انقلاب در بیان رهبر معظم انقلاب (مدظله) ۲۲

✓ فصل اول

تعاریف و اصطلاحات ۲۵

اصلاح ۲۵

رفرم یا اصلاحات در فرهنگ غرب ۳۰

انقلاب ۳۲

شاخص‌های اصول‌گرایی ۵۱

انقلاب از دیدگاه علمای غرب ۵۳

✓ فصل دوم

علل، ریشه‌ها و ماهیت انقلاب اسلامی ایران ۶۱

۶۱	علل و عوامل انقلاب
۶۶	انقلاب اسلامی ایران و روحانیت
۶۸	سه رکن اصلی و مهم انقلاب اسلامی ایران
۶۸	۱- مردم:
۷۴	۲- رهبری:
۸۲	۳- مکتب:
۸۷	ریشه‌های انقلاب اسلامی ایران
۹۰	عوامل مؤثر در تسریع انقلاب اسلامی ایران
۹۹	ماهیت انقلاب اسلامی ایران
۱۰۸	ویژگی‌های انقلاب اسلامی ایران
۱۱۷	ابعاد و جنبه‌های انقلاب اسلامی
۱۱۸	بررسی شعارهای مردم در انقلاب اسلامی ایران
۱۲۰	بعثت انبیاء و انقلاب
۱۲۲	مخالفین نهضت‌ها و انقلاب‌های انبیا
۱۲۳	گروه‌های موافق انبیا در طول تاریخ
۱۲۴	ابزار و شرایط انقلاب انبیا
۱۲۷	تاکتیک‌ها و شیوه‌های مبارزاتی انقلابی
۱۳۰	عوامل ایجاد سلطه
۱۳۱	سیره سیاسی پیامبر ﷺ و ائمه اطهار
۱۳۷	قیام‌های شیعه در دوران ائمه اطهار
۱۴۱	اصول و مبانی سیاست اسلامی

✓ فصل سوم

۱۵۵	علل پیروزی و دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران
۱۵۵	۱- مراحل و جنبه‌های انقلاب اسلامی ایران
۱۵۷	ارکان بقا و دوام انقلاب اسلامی ایران
۱۶۵	تداوم انقلاب اسلامی ایران
۱۷۳	اهداف، ستاوردها و نتایج عملی انقلاب اسلامی ایران
۱۸۰	۱- سیاسی: در بعد فرهنگ سیاسی
۱۸۱	۲- دفاعی
۱۸۲	۳- اقتصادی
۱۸۲	۴- علمی
۱۸۳	۵- فرهنگی
۱۸۴	انقلاب اسلامی ایران الگوی رهایی‌بخش
۱۸۶	جوهره و ماهیت انقلاب اسلامی ایران
۱۸۸	انقلاب اسلامی ایران رویدادی عظیم و پرجاذبه
۱۹۰	انقلاب اسلامی ایران و مردم سالاری دینی و محرومیت زدایی
۱۹۴	انقلاب اسلامی ایران، وحدت و احیای ارزش‌های قرآن و عترت
۱۹۷	انقلاب اسلامی، ایمان، جهاد، پایداری، ایثار، شهادت
	انقلاب اسلامی ایران و بیداری و وحدت اسلامی، حمایت از مستضعفان
۲۰۲	و استکبارستیزی
	انقلاب اسلامی ایران، انتظار فرج و زمینه‌سازی حکومت جهانی
۲۰۴	حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه

- انقلاب اسلامی ایران و رشد و شکوفایی فرهنگ و هنر اسلامی ایرانی ... ۲۰۷
- انقلاب اسلامی و آزاداندیشی و تعالی تمدن اسلامی ... ۲۰۸
- انقلاب اسلامی و خودباوری جوانان و نهضت علمی و نوآوری ... ۲۱۱
- انقلاب اسلامی، آمادگی دفاعی و توانمندی بسیج و نیروهای مسلح
- با امنیت و اقتدار ملی ... ۲۱۵
- انقلاب اسلامی و بصیرت دینی، انسجام ملی و استکبارستیزی ... ۲۱۹
- ساختمانهای تفکر امام خمینی؛ در مورد استکبارستیزی ... ۲۲۱
- انقلاب اسلامی و حضور حماسی، استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی ... ۲۴۳
- دستاوردهای اقتصادی انقلاب اسلامی ایران ... ۲۴۷
- دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران در سطح بین‌المللی ... ۲۵۰
- دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران در بعد سیاست خارجی ... ۲۵۵
- فرهنگ انقلاب اسلامی ایران و صد ارزش‌های آن ... ۲۶۰
- صدور انقلاب اسلامی ... ۲۶۴
- صدور ارزش‌های فرهنگی ... ۲۶۸

✓ فصل چهارم

- آسیب‌ها و آفات انقلاب اسلامی ایران ... ۲۸۳
- آسیب‌شناسی درونی انقلاب اسلامی ... ۲۸۳
- از دیدگاه مقام معظم رهبری ... ۲۸۳
- آسیب‌ها و آفات انقلاب اسلامی ایران از دیدگاه شهید مطهری ... ۲۹۲
- چالش‌های انقلاب اسلامی ایران ... ۲۹۸

چالش‌های استراتژیک	۳۰۰
بخشی از آسیب‌های فرهنگی انقلاب اسلامی ایران	۳۰۲
آسیب‌های اخلاقی انقلاب اسلامی ایران	۳۲۵
آسیب‌های سیاسی انقلاب اسلامی ایران	۳۲۸
آسیب‌های اجتماعی انقلاب اسلامی ایران	۳۳۲
آفت‌های اجتماعی انقلاب اسلامی از دیدگاه امام خمینی؛	۳۳۳
آفت‌های اجتماعی انقلاب اسلامی	۳۴۳
از دیدگاه رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی)	۳۴۳
آسیب‌شناسی سیاسی، اجتماعی؛ بالکانیزه کردن جامعه و کشور	۳۵۳
آسیب‌های اقتصادی انقلاب اسلامی ایران	۳۶۱
راه کارهای حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران	۳۷۶
جایگاه آزاداندیشی در تداوم انقلاب اسلامی از دیدگاه استاد مطهری	۳۷۷
نقد شهید مطهری به آزادی عقیده در اعلامیه حقوق بشر	۳۸۱
دیدگاه اسلام در باره آزادی اندیشه	۳۸۳
نمونه‌ای تاریخی از فقدان آزاداندیشی	۳۹۴

✓ پیوست

روزشمار انقلاب اسلامی ایران تا تأسیس جمهوری اسلامی ایران	۳۹۷
فهرست منابع و مآخذ	۴۱۳

انقلاب اسلامی ایران پرتوی از عاشورا و انقلاب عظیم آن است.

«امام خمینی»^۱

مقدمه

این انقلاب بی امام علیه السلام در هیچ جای جهان شناخته شده نیست.

[مقام معظم رهبری]

هنر بزرگ و خدمت بی دلیل امام بزرگوارمان این بود که اسلام را از غربت درآورد، مسلمانان، حتی غریبه‌ها و شهرهای خودشان غریب بودند. اسلام حتی در موطن اصلی خود غریب بود، دشمنان اسلام، با فرهنگ الحاد و فساد و نظام‌های طاغوتی فرصت به خود اندیشیدن را هم از مسلمانان گرفته بودند. در چنین شرایطی، امام بزرگوار ما، آن سلالهٔ پیامبران و دست قدرت خدا در این رویکار این گرد غربت را از چهرهٔ اسلام زدود و سترد.^۲

امام خمینی علیه السلام نخستین بار در سال ۱۳۲۳ در کتاب کشف الاسرار، انتقاد آشکار خود را بر ضد حکومت پهلوی مطرح کرد. و به افشاگری

۱. تبیان، دفتر سوم، ص ۹۵.

۲. نقل از پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری.

علیه عناصر ضد روحانیت پرداخت. کتاب کشف الاسرار شامل مباحث مختلفی همچون: ۱- توحید، ۲- نبوت و امامت، ۳- نقش علما، ۴- دولت، ۵- قانون، ۶- حدیث، می باشد. امام در این کتاب ضمن نقد و نفی حکومت شاهنشاهی و شخص رضا شاه به عنوان دشمن مذهب شیعه، به طرح حکومت اسلامی تحت نظر علما و مجتهدین می پردازد. از نظر امام خمینی علیه السلام تنها حاکمی که می تواند با عدل و قسط بر ایران حکومت کند، کسی است که از طرف مجتهدین و فقها موافقت و تأیید و قبول باشد و با تقوا و آشنا به احکام الهی بوده و آزادانه از حجاب شود. پس از رحلت آیت الله بروجردی، امام خمینی علیه السلام - ملات مستقیم خود را به رژیم پهلوی آغاز کرد که سرانجام منجر به تبعید ایشان به نجف اشرف گردید.

هنگامی که رژیم شاه در سال ۱۳۵۰، سرگرم برگزاری جشن های شاهنشاهی در تخت جمشید بود، او هم بار دیگر از علما دعوت کرد تا حکومت پهلوی را به خاطر اعمال ننگین و ضد اسلامی و به سبب وجود ترور سیاسی و ائتلاف سرمایه های مملکتی محکوم کنند. امام خمینی علیه السلام در ایامی که در نجف اشرف در حلیه تبعید بودند، درسی را به نام حکومت اسلامی برای بعضی از طلاب منعقد کرد. بود که بعداً به صورت کتاب چاپ شد. در این کتاب امام چند نظریه مهم را مطرح کرده است از جمله:

- ۱- محکوم بودن نظام سلطنت به طور اساسی و بنیادی از نظر اسلام.
- ۲- جامعیت قوانین اسلام و پاسخگو بودن و کفایت قوانین اسلام

و آنچه در قرآن و سنت و احکام اسلامی آمده برای کمال و سعادت بشر به طور عادلانه، و اینکه اسلام «سلطنت ولایت عهدی» ندارد. جامعه اسلامی برای پیاده کردن قوانین اسلام و جلوگیری از انحرافات در صدر اسلام نیازمند به وجود رسول اکرم ﷺ و ائمه گرامی علیهم السلام بود؛ زیرا آن‌ها یگانه کسانی بودند که تمام قوانین را می‌دانستند و معصوم بودند. پس از آن‌ها این وظیفه فقهای اسلامی است که حکومت کنند و حاکمیت باید رسماً به فقها تعلق گیرد.

۳- اسلام به واسطه قدرت‌های انحرافی که در ایران هستند در معرض خطر جدی است. علما وظیفه دارند اسلام را از مرام‌های انحرافی و انحرافات پادشاهان و پاپ‌ها و امام الهی قرآن را بر مردم عرضه کنند. اسلام باید به خصوص در بین طبع تحصیل کرده و دانشگاهی معرفی شود. تنها کسانی که جنود الهی هستند باید در لباس روحانیت باقی مانده و به اسلام و جامعه اسلامی حکومت کنند و ما باید تمام پیوندهای خود را با رژیم طاغوتی شاه قطع کنیم.

امام خمینی رحمه الله در کتاب جهاد اکبر، حوزه‌های اُمیه را مخاطب قرار داده و تشویق می‌کند رفتار خود را اصلاح کنند تا برای مردم و جامعه نمونه باشند.^۱

در حالی که در آن دوران سیاهی که رضاشاه دیکتاتور و ضد اسلام

۱. رجوع شود به کتاب «کشف الاسرار» و کتاب «جهاد اکبر» و کتاب «حکومت اسلامی»،

حکومت می‌کرد و همه روشنفکران از سیاست دوری می‌کردند و بعضی از آنان همچون کسروی و شاگردش حکمی زاده علیه اسلام و تشیع تبلیغ می‌کردند و اکثر علما تنها به کارهای علمی و فقهی و کلامی و فلسفی و تدریسی و تبلیغ اشتغال داشتند، این تنها امام خمینی علیه السلام بود که در کتاب کشف الاسرار به شبهات و اتهامات واهی کسروی و حکمی زاده پاسخ داد.

در آن دوران سیاهی که علم و عالم و حوزه و دانشگاه و حوزوی و دانشگاه از سیاست اجتناب می‌کردند، این تنها امام خمینی علیه السلام و شاگردان و یاران و همفکران او بودند که دارای موضع سیاسی آشکار و روشن بودند، به طور جدی و روز افزون به فعالیت‌های سیاسی می‌پرداختند. بدون شک مهم‌ترین چهره سیاسی و برجسته آن زمان، آیت الله العظمی امام علی علیه السلام موسوی خمینی علیه السلام بود، به طوری که فعالیت‌های سیاسی او منجر به دستگیری و زندانی شدن و سپس تبعید او گردید.

در این میان باید به چهره‌های شاخص دیگری همچون شهدای محراب، آیت الله طالقانی، آیت الله خامنه‌ای، آیت الله بهشتی، شهید هاشمی نژاد، شهید مطهری، جلال آل احمد، دکتر علی شریعتی، مهندس بازرگان، شهید باهنر و شهید رجایی و گروه دیگری از روحانیون و دانشگاهیان مسلمان و انقلابی و پیرو امام خمینی علیه السلام نیز اشاره کرد که هر یک در زمان خود به بیداری و آگاهی توده مردم و خصوصاً جوانان حوزوی و دانشگاهی کمکی شایان نمودند و راه پرافت و خیز پیروزی

انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی رحمه الله را هموار نمودند. بی شک تفکر سیاسی شیعی در ذات خود دارای هویتی مستقل است و لذا هم با لیبرالیسم غربی و هم با مارکسیسم شرقی مخالف بوده و هست. اسلام شیعی، اسلام امامت و عدالت است. اسلامی است که در دوران غیبت امام معصوم علیه السلام به ولایت فقها و عدالت متکی است. این اندیشه مستقل الهی و توحیدی قرن‌هاست که در ایران تنها پایگاه فکری و مکتبی ایرانیان بوده است، به طوری که بعثت و نبوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و قرآن و اهل بیت رسول خدا صلی الله علیه و آله و غدیر و عاشورا و غیبت و انتظار مهدویت و جهاد و شهادت در راه خدا و پیروی از فقهای عادل در ریافت مقدس‌ترین ارزش‌های اعتقادی و فرهنگی اکثریت ملت ایران به نام می‌آید. تنها رمز تحقیق پیروزی انقلاب اسلامی ایران و تأسیس حکومت اسلامی و نظام جمهوری اسلامی که روح آن ولایت فقیه است، باید در همین امر جستجو کرد. بزرگان گفته‌اند: تاریخ آیین‌های است به بندای زمان که با انعکاس انوار ساطع شده از ایمان و ایثار افراد و نمایش عمالکرده‌شدگان در برابر دیده‌آیندگان سعی در روشن نمودن راهی دارد که در ساهی ظلمت آینده برای بشر مستور گردیده است تا آنان تشویق به ادامه مسیر الهی هدایت شوند و از تکرار تسامح و اهمال گذشته خودداری ورزند و این ممکن نیست مگر اینکه اجزای تشکیل دهنده تاریخ ملت‌ها برای آن ملت آشنا و شناسایی شده باشند. تاریخ ملت و کشور ایران اسلامی سراسر پند و اندرز است، که با خلوص و شجاعت و

هوشیاری این مردم درآمیخته و توانسته است آن‌ها را از سقوط در دره نیستی نجات دهد و آن را به دست ما که آینده گذشتگان هستیم، برساند. انقلاب اسلامی ایران به رهبری آیت الله العظمی امام خمینی رحمه الله همچون نوری در آینه تاریخ درخشید و با درخشش خود طاغوت‌های جهان را در هم شکست و قلب‌های دردمند مستضعفین را منور ساخت و غنچه‌های ناشکفته امید را با نور محبت خویش در دل آن‌ها به گل پیروزی تبدیل نمود.

آن‌ها با گذشت چهار دهه از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران، شاهد اسرار حکام انقلاب اسلامی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و رشد و شکوفایی روزافزون ایران عزیز در تمام عرصه‌های فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، علمی و فناوری در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی هستیم و با امید به آینده‌ای روشن و توکل به خدای متعال و اتکاء به رهبری فرزانه و اندیشمند و به پشتوانه نیروی جوان، متفکر و فعال به جلو حرکت می‌کنیم و ان شاء الله تعالی مات ظهور فرزند عزیز زهرا علیها السلام و امام زمان علیه السلام را آماده و مهیا خواهیم کرد.

شناخت این انقلاب عظیم الهی و درک حرکت‌های سیاسی و اجتماعی آن مستلزم آگاهی هر چند مختصر از علل و اثری تشکیل دهنده این حرکت الهی می‌باشد. این اثر ناچیز کوششی است بسیار اندک در این جهت که تقدیم به روح ملکوتی امام خمینی رحمه الله و رهبر عظیم شأن و شهدای انقلاب اسلامی و مردم بیدار و شجاع و حزب‌اللهی و انقلابی ایران اسلامی می‌گردد.

